

Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Nye initiativer til beskyttelse af drikkevandet mod pesticider, herunder tillægsaftale til pesticidstrategien

ATV Jord og grundvand
Gå-hjem møde
Kolding

Philip Grinder Pedersen

Dato: 6. juni 2019

Aftale om pesticidstrategi 2017-2021
- tillægsaftale af 11. januar 2019

Lovforslag

Vejledning om erhvervsmæssig brug af pesticider

Øvrige værktøjer til brug for arbejdet

Pesticidstrategi og tillægsaftale

Pesticidstrategi 2017-21

- forbud mod påfyldning og opblanding af pesticider og vask af sprøjter inden for BNBO
- BNBO-handlingsplan, herunder differentierede godkendelser

Pesticid over grænseværdi

VandCenter Syd måtte onsdag
gjort fund af et pesticid ved

Dalumværket tages ud af
samt i nogle af de boringe
mikrogram/l af stoffet, me

**Svampemiddel fundet i hver
tredje drikkevandsboring: 'Det
er den værste forurening af
grundvandet, vi har set'**

Pesticidstof fundet i næsten hver tredje undersøgte
drikkevandsboring i Danmark.

Tillægsaftale

- Kommuner skal gennemgå alle BNBO
- Screening af for flere stoffer i grundvand

April 2017

August 2017 April/maj 2018

Januar 2019

Tillægsaftale til aftale om pesticidstrategi 2017-21

- Fastholdt målsætning for reduktion af pesticidbelastning og pesticidafgift
- Forbud mod salg af koncentrerede midler til private
- Screening for flere stoffer i grundvandsovervågningen
- Reduceret risiko for nedsivning af pesticider i BNBO

Miljø- og
Fødevareministeriet
Departementet

Den 11. januar 2019

Tillægsaftaletekst til Aftale om Pesticidstrategi 2017-2021

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti er med denne tillægsaftale til Aftale om Pesticidstrategi 2017-2021 enige om:

- at reducere risiko for nedsivning af pesticider i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO),
- at følge Vandpanelets anbefalinger om screening for flere stoffer i grundvandsovervågningen,
- at styrke indsatsen for at modvirke resistens,
- at forbyde salg af koncentrerede pesticider til ikke-erhvervsmæssigt brug,

Aftaleparterne er samtidig enige om at fastholde den nuværende målsætning for reduktion af pesticidbelastningen og pesticidafgiften indtil udgangen af 2020.

Tillæg til pkt. 1 i Aftale om Pesticidstrategi 2017-2021

Fastholdelse af målsætning for reduktion af pesticidbelastningen og pesticidafgift

Der er gennemført en evaluering af pesticidafgiften. Evalueringen viser, at afgiften har ført til forudsatte substitutioner, at målsætningen om at reducere pesticidbelastningen med 40 pct. svarende til en PBI på 1,96 målt på salgstal er opnået, men at der ikke har været samme reduktion i forbrugstallene på baggrund af landmændenes indberettede sprøjtejournaler. Forskellen mellem salgs- og forbrugstallene skyldes bl.a., at der stadig er en hamstringseffekt fra afgiftsomlægningen i 2013. På grund af denne usikkerhed kombineret med, at der forventes en reduktion i antallet af pesticider på grund af kommende revurderinger af en række aktivstoffer i EU samt teknologudvikling inden for området, er aftaleparterne enige om at gennemføre en fornyet evaluering af målsætningen og pesticidafgiften i 2020 og på den baggrund drøfte behovet for en eventuel justering af målsætningen og pesticidafgiften. Herunder ønsker aftaleparterne at se på, om nye teknologier, som fx lukkede systemer, kan fremmes og pesticidafgiften justeres.

Erstatter pkt. 5 i Aftale om Pesticidstrategi 2017-2021

Reduceret risiko for nedsivning af pesticider i boringsnære beskyttelsesområder

Aftaleparterne er enige om at nedbringe risikoen for forurening af grundvandet fra erhvervsmæssig anvendelse af pesticider i BNBO, og at de berørte landmænd modtager erstatning eller kompensation for deres tab via vandtaksten, således at der ydes erstatning i fase 1 og kompensation i fase 2.

Erstatningen kan i fase 1 have form af f.eks. engangserstatning med tilhørende tinglysning af servitut på ejendommen om rådighedsindskrænkning i BNBO eller opkøb af de relevante arealer. Erstatningen vil blive givet i form af fuld erstatning på markedsvilkår på baggrund af en konkret vurdering af bl.a.

Tillægsaftale til aftale om pesticidstrategi 2017-21

Ellemann-Jensen: Slut med at sprøjte ved drikkevandsboringer

Reduceret udvaskningsrisiko i BNBO – 2-faset model

Fase 1 (til og med 2022)

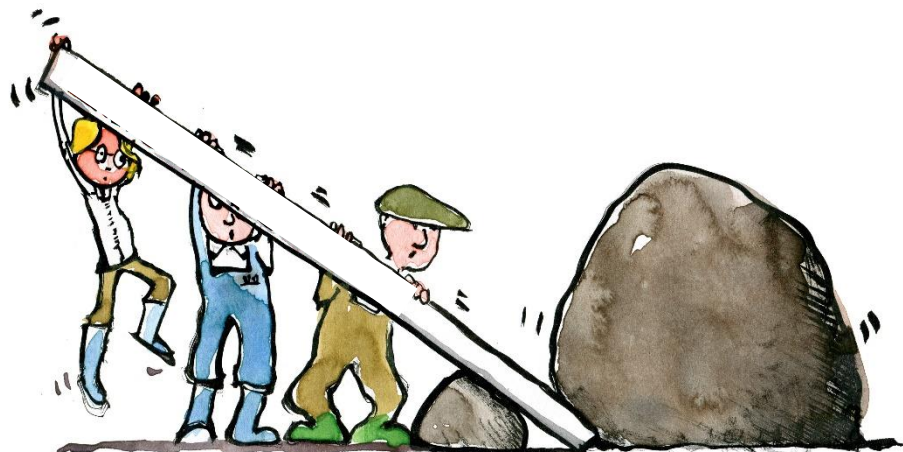
Kommuner skal gennemgå alle BNBO

- Konkrete risikovurderinger
- Lokalforankrede løsninger i samarbejde med vandforsyninger og lodsejere

Erstatning for tab

Årlig fremdriftsopgørelse

Evaluering i 2022

Reduceret udvaskningsrisiko i BNBO – 2-faset model

Fase 2 (efter 2022, eventuelt tidligere)

Sprøjteforbud i BNBO såfremt kommunerne ikke er kommet i mål med beskyttelsen mod forurening med pesticider i BNBO

Kompensationsordning for tab

Lovforslag

Forventes i høring snarest

Forventes fremsat oktober 2019

Ikrafttrædelse 1. januar 2020

Forhandlinger med KL om økonomien forår 2019

BNBO-vejledning – erhvervsmæssig brug af pesticider

Understøttelse af kommunernes opgave.

1. Indledning
2. Vurdering af beskyttelsesbehov i BNBO
3. Gennemførsel af tiltag

Bilag 1: Eksempler på erstatningstakster (IFRO)

Bilag 2: Forhold til landbrugsstøtte

2.5 Tiltag til beskyttelse af BNBO

I nedenstående tabel er oplistet forslag til tiltag for beskyttelse af pesticider fra erhvervsmæssig brug, som kan gennemføres, hvis en konkret vurdering finder behov for indsatsen.

Tiltag ved erhvervsmæssig arealanvendelse

- Dyrkningsaftaler
- Dyrkningsfri jord
- Sprøjtemiddelfri drift
- Opkøb af jord
- Naturprojekter
- Skovrejsning
- Udarbejdelse af overvågningsplaner
- Etablering af overvågningsstationer
- Opsporing af ubenyttede arealer
- Renovering af aktive arealer
- Vandforsyningsplaner

Arealanvendelse og forureningskilder

- Vaskepladser
- Vurdering/beregninger af spild

Geologi

- SFI-sand
- NFI
- Tykkelse af lerlag
- Sammenhængende lerlag
- Sprækker m.v.

Grundvandsdannelse

- Indvindingspåvirket grundvandsdannelse
- Tidsmæssig variation

Grundvandskemi

- Fund af pesticider (tilladte, regulerede, forbudte)
- Fund af andre miljøfremmede stoffer
- Redoxforhold, vandtype, andre parametre
- Tidsserier

Forsyningsstruktur

- Boringens kvalitet
- Alternativer til nuværende indvinding

Andre forhold, som kommunen vurderer relevante

Vurdering af beskyttelsesbehov

Sandsynlighed for forurening

- Arealanvendelse og forureningskilder
- Geologi
- Grundvandsdannelse
- Grundvandskemi

Konsekvens ved forurening

- Forsyningsstruktur

Er risikoen acceptabel ?

Valg af tiltag

Arealanvendelse og forureningskilder	
-	Vaskepladser
-	Vurdering/beregninger af spild
Geologi	
-	SFI-sand
-	NFI
-	Tykkelse af lerlag
-	Sammenhængende lerlag
-	Sprækker m.v.
Grundvandsdannelse	
-	Indvindingspåvirket grundvandsdannelse
-	Tidsmæssig variation
Grundvandskemi	
-	Fund af pesticider (tilladte, regulerede, forbudte)
-	Fund af andre miljøfremmede stoffer
-	Redoxforhold, vandtype, andre parametre
-	Tidsserier
Forsyningsstruktur	
-	Boringens kvalitet
-	Alternativer til nuværende indvinding
Andre forhold, som kommunen vurderer relevante	

		KONSEKvens		
		Lav	Mellem	Høj
SANDSYNLIGHED	Lav			
	Mellem			
	Høj			

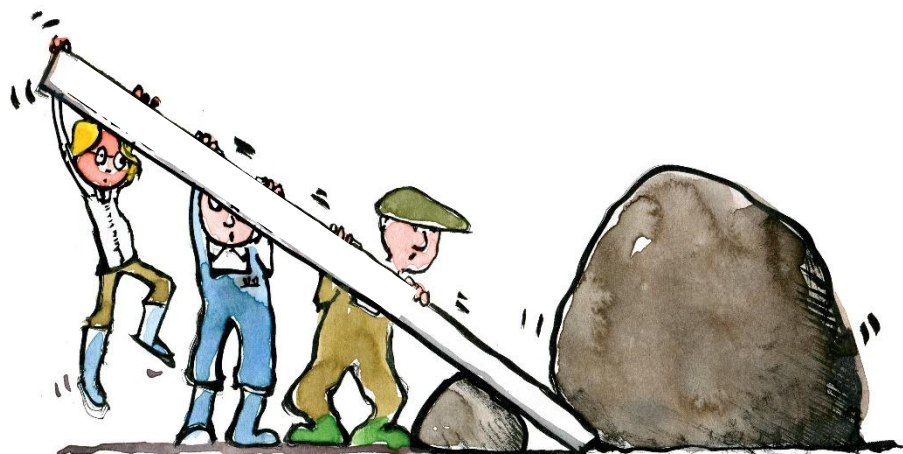
Gennemførelse af tiltag

Frivillige aftaler

- Indsats i BNBO i sammenhæng med indsatsplaner
- Frivillige aftaler med påbud som næste trin
- Frivillige aftaler uden påbud som næste trin

Påbud

- Miljøbeskyttelseslovens § 26 a
- Miljøbeskyttelseslovens § 24
- Erstatningsfastsættelse
(individuel vurdering,
skatteforhold)

Vejledning i høring frem til 5. april 2019

20 høringssvar:

DANVA og Danske Vandværker

Kommunernes Landsforening

Danske Regioner

Danmarks Naturfredningsforening

Energistyrelsen

Landbrug&Fødevarer

Bæredygtigt Landbrug

Fem landboforeninger

Dansk Skovforening

Fem kommuner (Aarhus, Egedal, Skanderborg, Vejen, Vordingborg)

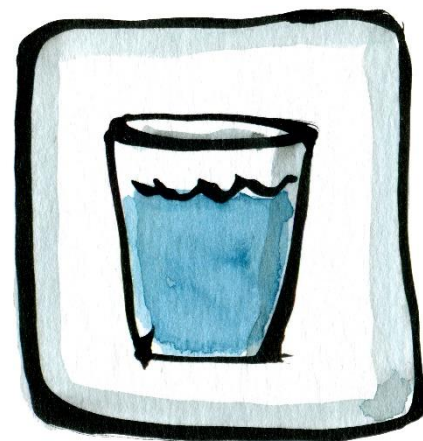
Gunderød vandværk

HOFOR

Trefor

Foreningen af rådgivende ingeniører (FRI)

GEUS

Høringsnotat og endelig vejledning forventes snarest...

Bliver skrevet sammen med 2007-vejledningen i efteråret 2019

"Highlights" fra høringssvar:

DANVA og Danske Vandværker:

"... så [...] meget gerne, at udlægning af BNBO blev tænkt sammen med andre nødvendige tiltag..."

"...bør fremgå klart af vejledningen, at målet ikke er at nedbringe risikoen for forurening inden for BNBO, men helt at fjerne pesticidanvendelsen i denne."

"Highlights" fra høringssvar:

Danske Regioner:

"Med pesticider er udfordringerne [...] ganske anderledes og kræver opdateret og ny viden. Den viden ligger i dag delvist ude i regionerne, men regionerne står end ikke nævnt i vejledningen"

Skanderborg Kommune:

"...bidrager [...] ikke med ny viden på området. Meget er ren gentagelse af indsatsplanvejledningen"

Vordingborg Kommune:

"...ikke tydeligt, hvor mange af parametrene, der skal indgå i en risikovurdering, for at man kan beslutte at der ikke er en risiko."

Blandt andet:

Paradigmer for frivillige aftaler

- udarbejdes af KL – survey ude nu
- offentliggøres snarest

Notat om vejledende erstatningstakster

- udarbejdes af IFRO
- offentliggøres snarest

